

KOLARI
kasvaa luonnostaan

Kolarin kunta

Kolarin elinkeino-ohjelma

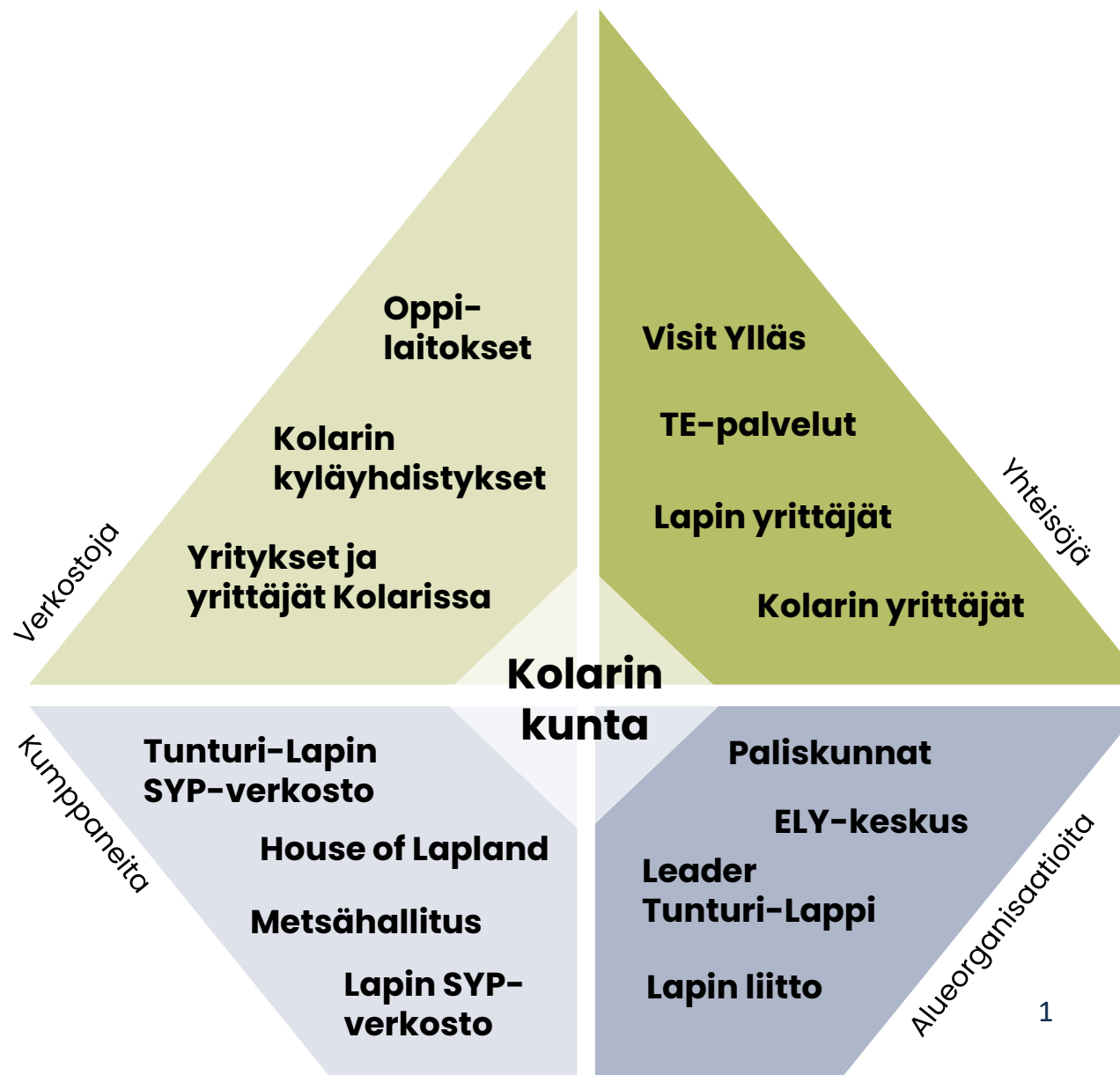
2024–2028

Yhteinen elinkeino-ohjelmamme

Kolarin kunnan yhteinen elinkeino-ohjelma **on sopimus siitä, mihin kehittämiseen liittyviin teemoihin ja toimintoihin kunnassa lähivuosina panostetaan.**

Kolarin elinkeino-ohjelman päätoimijana on KOLKE – Kolarin kehitys- ja elinkeinopalvelut yhteistyössä kunnan muiden toimialojen kanssa. KOLKE tarjoaa yritysten tarpeita vastaavaa neuvontaa ja toimii yritysten uudistumiskyvyn ja kehittämisaktiivisuuden tukijana. Osa tästä tärkeästä työstä toteutetaan hankkeiden avulla. Tavoitteita kohti mennään läheisten sidosryhmien ja toimialojen kanssa yhdessä toimien.

Lisätiedot ja lista hankkeista, joissa Kolarin kunta on tällä hetkellä mukana löytyy kolari.fi sivustolta.

Elinkeino-ohjelman tarkoitus

Joustava ja osallistava työväline

Mikä elinkeino-ohjelma?

Elinkeino-ohjelma perustuu kuntastrategiaan. Sen pääsisältö on ohjelman yhteiskehittämisen aikana sovitut teemat, joihin kehittämisen toimenpiteet ja projektit Kolarissa kytketään.

Elinkeino-ohjelma on tarkoitettu työvälineeksi, joka **antaa suuntaviivat ja ohjaa** konkreettisia toimia elinkeinojen kehittämiseen Kolarissa.

Elinkeino-ohjelman yhteisesti asetetut tavoitteet antavat **raamit työskentelylle**. Ohjelma on lähtökohta ja kokonaiskuva. Konkreettiset toimenpiteet muokkaantuvat ja tarkentuvat työskentelyn edetessä.

Elinkeino-ohjelma **kannustaa luovaan kehittämiseen ja rohkeisiin kokeiluihin**, joista voidaan oppia yhdessä ja siten muokata toimintaa aina tarvittaessa.

Elinkeino-ohjelma on tarkoitettu **sekä kunnan että elinkeino-toimijoiden käyttöön**.

Tavoite

Kolari on Lapin vetovoimainen kunta, joka kasvaa luonnostaan!

Elinkeino-ohjelma varmistaa, että Kolari on toimintaympäristönä toimiva monipuolisille yrityksille nyt ja tulevaisuudessa.

Ohjelma toimii oppaana tuleviin askeliin.

KOLARI
kasvaa luonnostaan

Elinkeino-ohjelman lähtökohdat

Kolarin elinkeinon nykytila

Monipuolinen yritysten Kolari

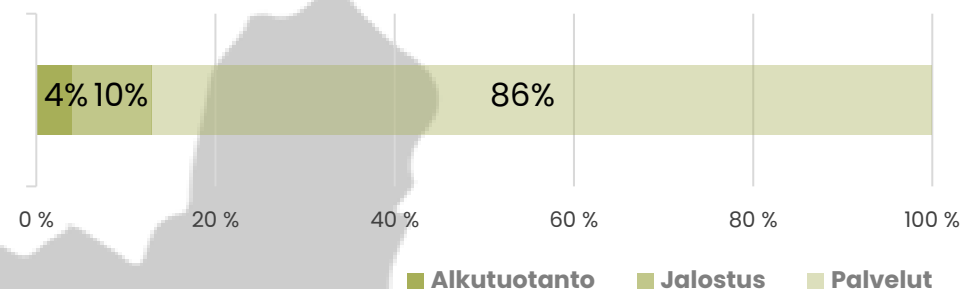
Kolarissa yritysten määrä on huomattava suhteessa asukasmäärään, mistä olemme ylpeitä.

Lokakuussa 2023 Kolarissa oli **837** yritysten toimipaikkaa ja **1266** y-tunnuksella toimivaa yhteisöä.

Suurin toimiala on palveluala, joka käsittää myös matkailun ja sen tukitoiminnot.

Listauksen Kolarin kunnan alueella toimivista yrityksistä löydät kolari.fi sivustolta.

TYÖPAIKKAJAKAUMA

Kolari

Väkiluku
3834
634
Yritykset

2018

3846
654

2019

3925
665

2020

3989
672

2021

3999
680

2022

Yritykset suunnittelevat kasvua

Kolarissa yritysten määrä, liikevaihto ja tulos ovat olleet hyvässä nousussa taas koronavuoden 2020 jälkeen. Uusi yritystoiminta on keskittynyt pääosin palvelualan ympärille sekä uusiin etätyömahdollisuuksiin.

Kolarin alueen yritysten tavoitteet tuleville vuosille ovat monipuoliset.

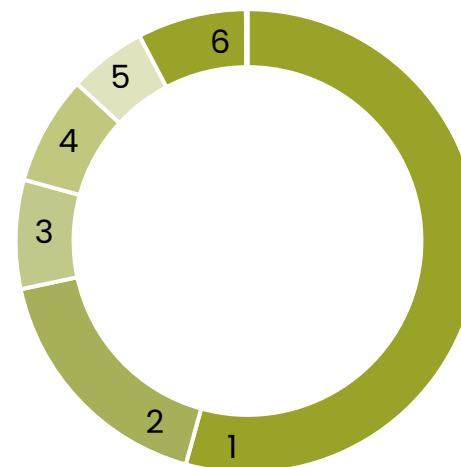
Yrityksille tehdyn kyselyn ja tilastotietojen mukaan yli puolet alueen yrityksistä on kiinnostunut liiketoiminnan kasvattamisesta. Noin kuudesosalle yrityksistä liiketoiminnan säilyttäminen nykyisellään on ajankohtaista. Moni yrityksistä mainitsi myös tavoitteeksi uuden liiketoiminnan aloittamisen tai kansainvälistymisen.

Kolarin kunta haluaa tukea elinkeino-ohjelmallaan erilaisten yritysten ja yhteisöjen tavoitteita.

Vuosi	2018	2019	2020	2021
Liikevaihto	146M €	145,6M €	139,3M €	146,6M €
Kasvuprosentti	6%	1%	-3%	6,5%
Tulos	7,5M €	6,9M €	4,7M €	8,2M €

KOLARIN YRITYSTEN TALOUDELLINEN KEHITYS

YRITYSTEN TAVOITTEET TULEVILLE VUOSILLE

1. Nykyisen liiketoiminnan kasvattaminen
2. Liiketoiminnan säilyttäminen nykyisellään
3. Uuden liiketoiminnan aloittaminen
4. Kansainvälistyminen
5. Liiketoiminnan laajentaminen uudelle toimialalle
6. Liiketoiminnan vähentäminen tai suuntaaminen uudelleen

Elinkeino-ohjelmalla konkretiaa kohti

Alapuolelle on koottu elinkeino-ohjelman yhteiskehittämisen aikana* esiin tulleet tarpeet ja painopisteet – avoimuus, yhteistyö ja laaja-alaisuus. Yläriin vihreät teemat ovat onnistuneen toiminnan edellytyksiä. Alarivin sinisellä merkityt toimenpiteet puolestaan mahdollistavat onnistuneen toteutuksen.

Avarakatseinen yhteistyö

Pitkäjänteinen toiminta

Monimuotoisuuden vaaliminen

Osallistava toiminta

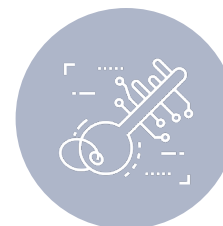
Konkreettiset teot

Olemassa olevien mahdollisuuksien hyödyntäminen

Hyvien asioiden säilyttäminen kasvun rinnalla

Kokonaisuuden huomioiminen

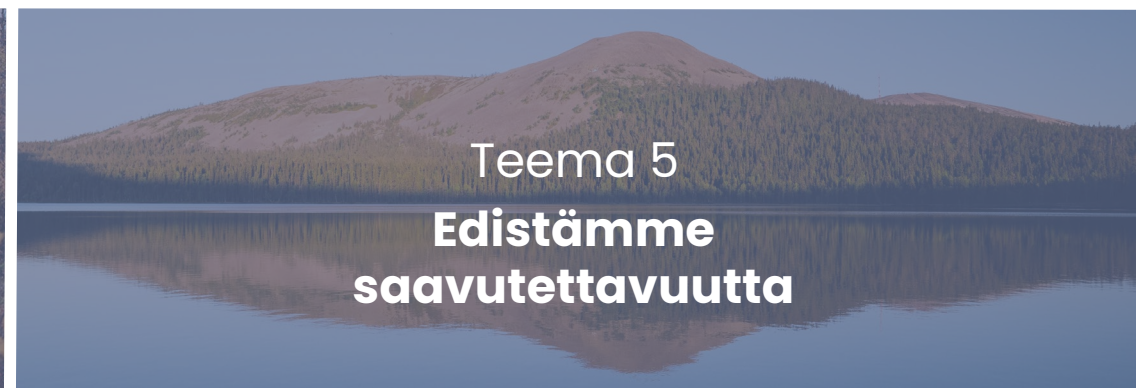
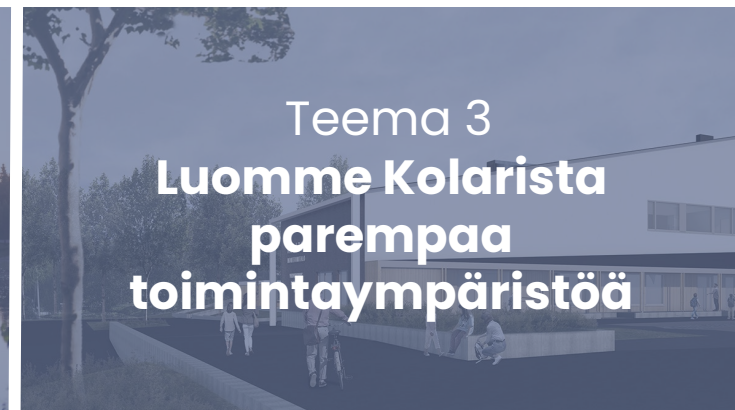
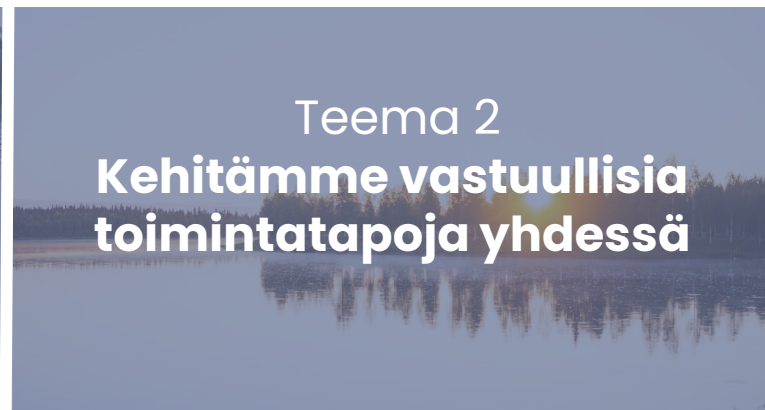
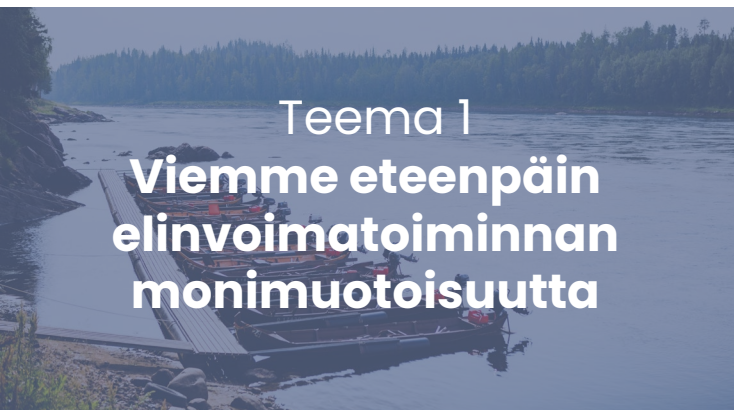

Elinkeino-ohjelman sisältöteemat

Tulokset ohjelman osallistavasta kehittämisestä

Elinkeino-ohjelma rakentuu viidestä sisältöteemasta

Kolarin elinvoima ja sen kehittäminen on suuri kokonaisuus. Jotta kokonaisuutta voidaan käsitellä pala kerrallaan – tehokkaasti ja konkretiaan pohjautuen – jakautuu elinkeino-ohjelma viiteen sisältöteemaan. Elinkeino-ohjelman kokoamisen aikana esille tulleet tarpeet ja toiveet ovat toimineet sisältöteemojen luomisen pohjana. KOLKEN kattavaa ja monipuolista hanke- ja rahoitusosaamista hyödynnetään kaikissa teemoissa.

Kaksi läpileikkaavaa toimintatapaa

Elinkeino-ohjelman toteuttamisessa otetaan huomioon vastuullisuus ja osallistava yhteistyö, jotka näkyvät jokaisessa teemassa, työskentelytavoissa ja toiminnan mittareissa.

Vastuullisuus

Jokaisen sisältöteeman toimenpiteitä tehdään vastuullisesti. Eri toimenpiteissä tavoitteet voivat painottua eri tavoin. Vastuullisuus läpileikkaa mm. päätöksenteon, yritysten toiminnan ja ympäristön huomioimisen.

Osallistava yhteistyö

Teemojen toteuttamisessa panostetaan avoimeen keskusteluun ja yhteiseen työskentelyyn. Toimenpiteitä tehdään ja suunnitellaan mm. yhteisissä talkoissa, keskustelu- ja työskentelytilaisuuksissa, työryhmissä.

Teema 1

Viemme eteenpäin elinvoimatoiminnan monimuotoisuutta

Kolarin kunnan alueella toimii monen alan yrityksiä myös tulevaisuudessa. Eri elinkeinojen sovittaminen yhteen ja monipuolisen liiketoiminnan mahdollistaminen takaa myös vakautta alueen elinkeinotoiminnalle.

Lähtötilanne

Kolarin elinkeinotoiminta on monimuotoista ja sitä haluamme ylläpitää sitä luomalla mahdollisuuksia mielekkääseen yrittämiseen sekä kumppanuuksiin.

Tavoitteet

- Monipuolisen liiketoiminnan mahdollistaminen
- Eri toimijoiden osaamisen esille tuominen
- Yritysten välisen yhteistyön vahvistaminen
- Kansainvälisyyden vahvistaminen
- Rajayhteistyön vahvistaminen

Ensimmäiset toimenpiteet

- Avointen ja teemoitettujen keskustelutilaisuuksien järjestäminen
- Monipuolisten yrityspalveluiden tarjoaminen yrityksille
- Kunnan ja yrittäjäyhdistysten yhteistyön vahvistaminen
- Potentiaalisten liiketoiminta-alueiden kartoittaminen ja uusien toimialojen tukeminen

Toimenpiteiden tukemiseksi tarvitaan

- Avointa ja ennakoluulotonta asennetta ja toimintaa
- Vahvoja verkostoja ja yritysten osallistumista
- Kattavan kuvan elinkeinon nykytilasta, vahvuuksista, heikkouksista sekä kasvumahdollisuuksista
- Osallistumistapojen kehittämistä ja kokeiluja, joilla lisätään avointa keskustelua
- Aktiivista ja ennakoivaa maankäytön suunnittelua

Mahdollisuudet

- Uusien toimintamahdollisuuksien löytäminen
- Avoimen yhteistyön lisääminen
- Vastuullinen kasvun ja kehityksen tavoittelemine
- Uuden liiketoiminnan mahdollistaminen alueelle

Teema 2

Kehitämme vastuullisia toimintatapoja yhdessä

Ekologinen, sosiaalinen ja taloudellinen kestävyys kulkevat meillä käsi kädessä. Luontoarvot sekä ympäristön viihtyisyys ovat koko Kolarille tärkeitä veto- ja pitovoimatekijöitä. Myös liiketoiminnassa kestävän toiminnan huomioimiseen ja kehittämiseen kannattaa panostaa.

Lähtötilanne

Haluamme tukea toisilta oppimista, keskustelua ja kokeiluja vastuullisuuden ympärillä. Lisäksi tuotamme laajasti tietoa elinkeinon käyttöön vastuullisuudesta. Esimerkiksi kunta ja Visit Ylläs tekevät yhteistyötä toimialat ylittävästi saavutettavuuden ja kestävyiden saralla.

Tavoitteet

- Tietouden lisääminen kestävästä toiminnasta
- Kestävän toiminnan tukeminen yrityksissä ja yhteisöissä
- Julkisten alueiden viihtyisyyden lisääminen
- Kestävän toiminnan huomioiminen kokonaisuutena ja myös toimialakohtaisesti

Ensimmäiset toimenpiteet

- Ilmastosuunnitelman tekeminen
- Ylläs III ja muiden valmiiden ohjelmien huomioiminen suunnittelussa
- Palkitsemisjärjestelmän luominen kestävälle toiminnalle
- Julkisten alueiden muokkaustarpeiden selvittäminen ja kyläkohtainen edistäminen
- Yhteistyön syventäminen kunnan ja Visit-organisaation välillä

Toimenpiteiden tukemiseksi tarvitaan

- Kokeiluja hyvän palkitsemisjärjestelmän luomiseksi
- Hyviä esimerkkejä ja malleja kokeiltavaksi ja kehitettäväksi edelleen
- Tekoja kunnan alueiden siistimiseen ja viihtyisyyden lisäämiseen
- Lisätietoa ja valintoja vastuullisten sertifikaattien mahdollisuuksista

Mahdollisuudet

- Tunnistetaan yritykset ja toimijat, joiden kanssa opitaan yhdessä kestävästä toiminnasta
- Pitkäjänteisen ja kestävän liiketoiminnan tukeminen
- Kunnan houkuttelevuuden kasvattaminen

Teema 3

Luomme Kolarista parempaa toimintaympäristöä

Varmistamme sujuvan kaavoituksen ja sen, että yritysten käyttöön löytyy toimivia ja nykyaikaisia toimitiloja. Myös riittävä asuntojen takaaminen kunnan alueella on edellytys elinkeinojen kehittämiseksi. Haluamme, että Kolari on ympäristönä viihtyisä ja toimiva.

Lähtötilanne

Haluamme varmistaa terveelliset ja turvalliset tilat kaikille. Kolarin kirkonkylälle rakennetaan esimerkiksi uutta vuonna 2025 avautuvaa monitoimitaloo. Yhdessä ratkaisemme Kolarin kunnan alueen asuntopulaa, joka estää liiketoiminnan kehittymistä, osaavan työvoiman houkuttelemista alueelle sekä väestönkasvua.

Tavoitteet

- Kaavoituksen avaaminen uudelle rakentamiselle
- Asuntojen ja asumismuotojen monipuolistaminen
- Toimitilojen uusimisen tukeminen
- Asuin ympäristön siistiminen ja piristäminen

Ensimmäiset toimenpiteet

- Asuntostrategian laatiminen Kolarin kunnalle
- Keskeneräisten kaavoitusprosessien loppuunsaattaminen
- Uusio- ja asuntorakentamisen huomioiminen kaavoituksessa
- Olemassa olevien tilojen monikäyttöisyyden kehittäminen
- Asuin ympäristöjen siistimistarpeiden selvittäminen

Toimenpiteiden tukemiseksi tarvitaan

- Yhteisen vision tulevaisuudesta, joka tukee päätöksentekoa rakentamisesta ja kaavoituksessa
- Yhteistyötä kaavoitusprosessien uudistamisessa
- Resursseja yhteistyöhön ja kokeiluihin
- Yhteistyötä kunnan ja yritysten kesken

Mahdollisuudet

- Hybridiasumisen mahdollistaminen
- Uusien työntekijöiden ja kuntalaisten sijoittuminen ja sitouttaminen kunnan alueelle
- Asuntokysynnän ja rakentamisen kohtaaminen
- Tarpeenmukaisten toimitilojen lisääminen
- Kunnan houkuttelevuuden ja pitovoiman lisääntyminen

Teema 4

Mahdollistamme osaamisen kasvua

Mahdollistamme kouluttautumista ja uuden oppimista sekä jaamme tietoa. Osaavan työvoiman saaminen Kolariin on edellytys liiketoiminnan kasvulle. Mahdollistamme osaltamme uudelleen kouluttautumista ja erilaisia oppimisen muotoja. Yrittäjyyskasvatuksen kautta myös nuoria ja lapsia kannustetaan ja opetetaan yrittäjyyteen.

Lähtötilanne

Ammattitaitoisista osaajista on pulaa varsinkin tietyillä aloilla. Toisaalta kunnassa on työttömiä, jotka voisivat löytää työtä kouluttautumalla uudelleen. Haluamme, että Kolari on houkutteleva paikka nuorille palata ja yrittää kouluttautumisen jälkeen.

Tavoitteet

- Yhteisen osaamisen kasvattaminen ja osaamisen jakaminen
- Uudelleenkouluttautumisen mahdollistaminen
- Erilaisten kouluttautumismahdollisuuksien tukeminen monipuolisesti eri aloilla ja asteilla

Ensimmäiset toimenpiteet

- Koulutusten ja kurssien järjestäminen toimijoille
- Harjoittelujen ja työelämäyhteyden tukeminen
- Mentorointiohjelman edistäminen
- Työnantajien ja työntekijöiden kohtaamisen mahdollistaminen
- Kunnan yhteistyön tiivistäminen oppilaitosten kanssa
- Yhteistyön mahdollistaminen kunnan ja TKI-toimijoiden kesken

Toimenpiteiden tukemiseksi tarvitaan

- Mentoroinnista kiinnostuneita yrittäjiä ja toimijoita
- Yhteistyötä TE-palvelujen tuottajan kanssa rekrytoinnin kehittämiseen
- Kunnan tukea koulutusten järjestämiseen yrittäjille ja yritysten edustajille
- Yhteistyötä oppilaitosten kanssa

Mahdollisuudet

- Osaamisen jakaminen eri toimijoiden kesken
- Kunnan työvoiman täyden potentiaalin hyödyntäminen
- Nuorison sitouttaminen kouluttautumisen jälkeen
- TE-palvelut 2024 -uudistus

Teema 5

Edistämme saavutettavuutta

Saavutettavuudella voidaan ymmärtää paitsi liikennejärjestelyiden toimivuutta ja tieverkoston kuntoa, myös tietoliikenneyhteyksien vakautta ja nopeutta. Lähipalvelut kuten ruokahuolto ja terveydenhuolto ovat kriittisiä tekijöitä kunnan veto- ja pitovoimalle, jotka puolestaan vaikuttavat kunnan elinkeinoon.

Lähtötilanne

Kolarissa on monia ainutlaatuisia kyliä, joiden erilaisuus huomioidaan palveluiden tarjoamisessa. Liikkuvia palveluita kehittämällä voimme lisätä saavutettavuutta. Haluamme parantaa liikenneyhteyksiä kunnan sisällä sekä muualta Kolariin. Etätyöskentely mahdollistuu hyvien tietoliikenneyhteyksien kautta.

Tavoitteet

- Palvelutarjonnan saavutettavuus koko kunnan alueella
- Yhteistyön rakentaminen yli kuntarajojen
- Liikenneyhteyksien varmistaminen Kolariin sekä kunnan sisällä

Ensimmäiset toimenpiteet

- Toimenpiteiden ja kokeilujen kohdentaminen yhdessä yritysten ja kylien kanssa
- Kuntien välisen yhteistyön rakentaminen palvelutarjontaan
- Uusien palvelumallien ideointi ja kokeilut kunnan tarjoamien palveluiden osalta
- Suunniteltu edunvalvonta valtakunnan sekä kansainvälisellä tasolla

Toimenpiteiden tukemiseksi tarvitaan

- Kannustimia palveluntarjoajille toimimaan matkaketuissa
- Selkeää ja kohdennettua viestintää olemassa olevista mahdollisuuksista ja palveluista
- Hyviä esimerkkejä ja malleja kokeiltavaksi ja kehitettäväksi edelleen

Mahdollisuudet

- Veto- ja pitovoiman vahvistuminen palveluiden vakauden kautta
- Etätyöskentelyn mahdollistaminen
- Uusien palvelumallien löytäminen ja käyttöönotto
- Uusien liiketoimintamahdollisuuksien löytäminen

Elinkeino-ohjelman käyttö

Yhteisen työskentelyn lähtökohdat

Yksi sisältöteema toteutuu useiden projektien ja toimenpiteiden kautta

Edistymisen kommunikointi

Uutiskirjeet, avoimet keskustelutilaisuudet, kyselyt, somejulkaisut

Toteutamme yhteistyössä

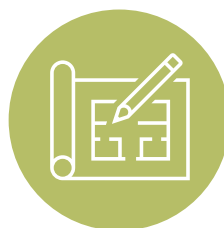
KOLKE
Kehitys- ja
elinkeinopalvelut

**Hallinto- ja
elinkeino-
palvelut**

**Hyvinvoinnin,
kasvun ja
oppimisen
palvelut**

**Kunta-
ympäristö-
palvelut**

Yrittäjät

Yhteisöt

**Kylät ja
kuntalaiset**

Päätoimijoina ovat KOLKE yhteistyössä kunnan eri toimialojen kanssa. Arvomme on tuntea oman kunnan yritykset henkilö- ja liiketoiminnan tasolla. Tämä luo pohjan pitkäjänteiselle yhteistyölle ja kehittämiselle, jossa tavoitteet tulevat todellisista tarpeista.

Toimenpiteitä toteutetaan myös Kolarissa toimivien yrittäjien ja liiketoiminnan ammattilaisten, erilaisten Kolarin yhteisöjen, kylien sekä kuntalaisten kanssa, joita Kolarin elinvoimaisuuden eteenpäinvieminen kiinnostaa.

Yhteystiedot

Elinkeino-ohjelma sisältää toimenpiteitä, joihin haluamme yhteisesti satsata. Jos sinulla on mitään kysyttävää elinkeino-ohjelmasta tai sen toimenpiteistä, niin olethan yhteydessä KOLKEN asiantuntijoihin. Yhteystietomme löydät kolari.fi sivustolta.

Elinkeino-ohjelman tulokset

Mittarit ja työpohjat toimenpiteiden seuraamiseen ja kohdentamiseen

Mittarit ja seuranta

Mittareiden avulla seurataan elinkeino-ohjelman toteutumista tavoitteiden mukaisesti.

Tilastotiedon ja toteutuneiden toimenpiteiden määrän seuraamisen lisäksi haluamme panostaa laadullisen tiedon keräämiseen ja hyödyntämiseen. Kolarissa kehitetään **vuosittain toistuva kysely yrityksille ja yrittäjille**. Siinä huomioidaan myös yhdistykset ja päättäjät. Lisäksi Yritysbarometri on yksi suuntaa antava työkalu.

Kunkin viiden sisältöteeman **mittarit** **tarkentuvat ja vakiintuvat toiminnan edetessä**. Mittarit auttavat tekemään etenemisestä näkyvää sekä antavat mahdollisuuden arvioida työskentelyn toimivuutta.

Mittarimme ovat

Mittarit kertovat missä olemme ja mitä vielä tulee tehdä.

Jatkuva arviointi ja viestintä

Kokonaisuuden seuranta tehdään puolivuositain, jolloin arvioidaan myös muutostarpeet työskentelylle, mikäli tavoitteisiin ei olla päästy.

KOLKEN yksi tehtävistä on tuottaa luotettavaa faktatietoa elinkeinon kehittymisen näkökulmasta päättäjien ja elinkeinon käyttöön.

Elinkeino-ohjelman toimenpiteiden etenemisestä kerrotaan avoimesti uutiskirjeiden ja keskustelutilaisuuksien kautta. Viestimme myös hankkeiden tuloksista yrityksille ja sidosryhmille.

Kehittämisen teema-alueita

Osaaminen ja tuottavuus

Reitistöt, liikkuminen ja hyvinvointi

Kylien monipuolinen kehittäminen

Lähiruoka ja luonnontuotteet

Lisätietoja menossa olevista toimenpiteistä löydät kolari.fi sivustolta.